

ข่าวใหม่ในวงการแพทย์ เอเซีย

ยาเม็ดคุมกำเนิดสำหรับชาย

พ.ญ. เพิ่มจิตต์ บุณยะประกัศ *

จากไบกิง—ประเทศจีน ได้เปิดเผยเป็นครั้งแรกถึงการค้นพบยาเม็ดคุมกำเนิดสำหรับชาย ยานี้ทดสอบใช้มานานกว่า 6 ปี โดยใช้กับอาสาสมัคร 10,000 ราย ชื่อยา "Gossypol" ใช้ได้ผลในการคุมกำเนิด 99.89% โดยปราศจากอาการข้างเคียง ยานี้ได้มาจากพืชฝ้าย (Cotton Plant) ซึ่งมีเป็นจำนวนมากและเพียงพอที่จะใช้เป็นยาคุมกำเนิดราคาถูก และใช้ง่ายในประเทศจีน

สารซึ่งสกัดจากพืชฝ้ายนี้เป็นสีเหลือง ไม่มีรส สกัดจากส่วนราก ลำต้นและเมล็ดฝ้าย ซึ่งเดิมฝ้ายนี้จะใช้เฉพาะงานอุตสาหกรรมเพียงด้านเดียว ส่วนคุณสมบัติในการคุมกำเนิดนั้นถูกค้นพบโดยบังเอิญในปี 1950 โดยแพทย์ในเชิงสูทางภาคตะวันออกของจีน พบว่าประชากรซึ่งรับประทานน้ำมันสกัดจากเมล็ดฝ้ายเป็นจำนวนมากที่ไม่มีบุตร ต่อมาแพทย์ในฮูโบทางภาคกลางของจีน พบว่าหญิงสาวในหมู่บ้านที่รับประทานน้ำมันเมล็ดฝ้ายเมื่อแต่งงานกับชายในหมู่บ้านของตนไม่สามารถมีบุตร ซึ่งต่างจากหญิงสาวที่แต่งงานกับชายนอกหมู่บ้านนั้นสามารถมีบุตรได้

จากประสบการณ์ทั้ง 2 ครั้งนี้ จึงเริ่มทำการวิจัยในปี 1971 เพื่อทดสอบผลในการคุมกำเนิดของน้ำมันเมล็ดฝ้าย โดยคณะเภสัชกร เริ่มทำการทดลองกับหนูตัวผู้โดยให้กิน "Gossypol" 15–16 mg ต่อวัน นาน 4 สัปดาห์ แล้วปล่อยขังรวมกับตัวเมีย พบว่าหนูกลุ่ม

* แพทย์หัวหน้าฝ่าย สูติ—นรี เวชกรรม

โรงพยาบาลนครราชสีมา

นี้ไม่มีลูก เมื่อตรวจทางกล้องจุลทรรศน์พบ Sperm ตายเป็นจำนวนมากตรงบริเวณท่อซึ่งติดต่อกับอวัยวะ Sperm บางตัวมีส่วนหัวและหางแยกหลุดออกจากกัน เมื่อขยาย 3-5 สัปดาห์แล้วคืนสู่สภาพปกติได้ และลูกหนูที่เกิดภายหลังหยูยานี้ก็มีสุขภาพปกติ สมบูรณ์ก็ตลอด 3 ชั่วโมง

ต่อมาจึงได้ศึกษาผลของยาต่อระบบต่างๆ ที่ร่างกายรวมทั้งพิษของยา โดยการทดลองให้หนูกินยา 7.5 mg ต่อวัน นาน 1 ปีไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในไขกระดูก ระบบเม็ดเลือดยูเรียไนโตรเจน กลืนหัวใจปกติ อวัยวะต่างๆ ไม่ผิดปกติ ยกเว้นที่เซลล์ซึ่งสร้าง Sperm จะเกิดช่องว่างในนิวเคลียส ส่วนระบบเซลล์ที่สร้างฮอร์โมนยังคงเป็นปกติ นอกจากนั้นได้ทดลองให้หนูกินยา 30 mg ต่อวันนาน 30 วัน แล้วตรวจทุกอวัยวะไม่พบสิ่งผิดปกติใดๆ

ในปี 1972 เริ่มทำการวิจัยในเจียงซู โดยใช้อาสาสมัครชาย 10,000 ราย อายุ 30-49 ปี สุขภาพสมบูรณ์ มีบุตรแล้วอย่างน้อย 1 คน ให้กินยา Gossypol 20 mg ทุกวัน ส่วนมากจะคุมกำเนิดได้ภายใน 50-70 วัน ตรวจดู sperm จะตายเป็นส่วนมากและจำนวนต่ำกว่า 4 ล้านตัว หลังจากนั้นจะให้กินยา 20 mg อาทิตย์ละ 2 ครั้งก็สามารถคุมกำเนิดได้ การตรวจหาฮอร์โมนทางเพศไม่มีการเปลี่ยนแปลงผิดปกติ

จากรายงานทั่วประเทศยืนยันว่า ภายหลังหยุดยาแล้วจะสามารถสร้าง sperm ได้ภายในเวลา 3 เดือน มีจำนวนน้อยที่ไม่สามารถสร้าง sperm ภายในเวลา 2 ปี ซึ่งกำลังศึกษาต่อไป

อาการข้างเคียงในขณะเริ่มกินยา อาจจะเป็นเบื่ออาหารหรืออ่อนเพลีย และประมาณ 1% มี K ลดต่ำ อาการข้างเคียงนี้จะหายไปในเวลา 1-2 สัปดาห์ แต่ถ้า K ต่ำจะทำให้อ่อนเพลีย นาน จำเป็นต้องให้ K เพิ่มเติมด้วย

เป็นที่คาดหมายว่า การประชุมระดับชาติเกี่ยวกับ Gossypol จะจัดขึ้นในต้นปีนี้ เพื่อพิจารณาผลการใช้ยาได้ถี่ถ้วน เมื่อเป็นที่ยอมรับแล้วจะได้เร่งการผลิตยานี้ทันที และคาดว่าจะได้ใช้ยานี้กันทั่วไปภายในปีนี้